

Téma : POHYBOVÁ ORGÁNOVÁ SÚSTAVA KOŇA

1/ Pohybovú orgánovú sústavu koňa tvorí:

kostrová sústava, ktorá je pasívnou zložkou pohybovej sústavy a svalová sústava, ktorá je aktívnou zložkou kostrovej sústavy

2/ Kostrová sústava tvorí oporu tela koňa a skladá sa z veľkého počtu kostí / všeobecne kostra HZ =199 – 282 kostí /, ktoré majú rozličný tvar :

Rozoznávame :dlhé – rúrovité kosti , ktoré sú zakončené kĺbovou hlavou a kĺbovou jamou, čo umožňuje spojenie s inými kosťami. Vnútri je dutina vyplnená dreňou. Príkladom dlhých kostí sú : stehnová, holenná.

3/ Krátke kosti sú približne rovnako dlhé , široké aj hrubé. Do tejto skupiny patria :

stavce, kosti zápästné, päťové, prstové

4/ Ploché kosti sa podobajú doštičkám rozličnej veľkosti a tvaru. Vnútro vypĺňa dreň, prípadne hubovitá hmota. Do tejto skupiny patrí :

lopatka, rebrá, kosti lebky

5/ Povrch kosti pokrýva spojivová vrstva – blana zvaná :

OKOSTNICA v ktorej sú : nervy a cievy, ktoré kosť inervujú a vyživujú a dutinu kosti vyplňa kostná dreň

6/ Jednotlivé kosti môžu byť spojené nepohyblivo -pevne , takto sú spojené sponami alebo švami :

kosti panvy, hrudná a krížová kosť a lebkovými švami ploché kosti hlavy

7/ Pohyblivé spojenie umožňuje kĺbové puzdro a pomocné väzy. Kĺbové puzdro sa skladá z blán, z ktorých vnútorná vylučuje do kĺbovej dutiny :

KÍBOVÝ MAZ, ktorým sa : znižuje trenie medzi kĺbovými plochami a na bokoch kĺbov sú kĺbové väzy, ktoré kĺby spevňujú

8/ Pre lepšiu prehľadnosť sa kostra rozdeľuje na kostru hlavy, trupu, končatín. Kostra hlavy sa aj u koňa rozdeľuje na mozgovú a tvárovú časť. Z kostí hlavy sú pohyblivo spojené len:

SÁNKA a JAZYLKA

9/ Kostru trupu tvorí :

chrbtica, rebrá a hrudná kosť

10/ Chrbtica je tvorená z jednotlivých článkov – stavcov. Stavcové otvory tvoria v priebehu celej chrbtice kanál, v ktorom je uložená miecha a podľa miesta uloženia rozlišujeme tieto úseky stavcov:

krčné, hrudníkové, bedrové, krížové a chvostové

11/ Rebrá sú k hrudníkovým stavcom pripojené kĺbmi. Koniec rebra sa skĺbuje vždy s dvoma za sebou uloženými stavcami. Na opačnom konci sa pripájajú k hrudnej kosti = pravé rebrá a posledné rebrá sú priložené k sebe, sú spojené chrupkou a tvoria :

rebový oblúk = nepravé rebrá

12/ Hrudníkové stavce, rebrá a hrudná kosť tvoria hrudníkovú dutinu / hrudník /. Kostra hrudníkovej končatiny sa pripája k trupu pomocou svalstva a skladá sa :

lopatky, ramennej kosti, kosti predlaktia = vretenná a lakt'ová kosť, zápästia, záprstia a kosti prstov

13/ Kostra panvovej končatiny sa skladá z :

panvy, stehnovej kosti, kosti predkolenia = holenná a lýtková kosť, predpätia = predpäťová a päťová, podpäťových kosti a kosti prstov.

14/ Z časti kostry koňa majú veľký význam hrudníkové končatiny. Jednou z úloh je podporovať telo a niesť jeho väčšiu časť hmotnosti, lebo ťažisko tela koňa je bod, ktorý vytvára priesečník :

šikmej dĺžky tela a spojnice výšky v kohútiku s koncom hrudnej kosti. Zaťaženie končatín je 1,16 až 1,52 * väčšie ako predných

15/ U jazdeckých a dostihových koní sa vysoko cení šikmá dlhá lopatka a dlhá ramenná kosť. Optimálna poloha lopatky je pri uhle s horizontálou je 45° Pokiaľ je tento uhol väčší ako 50° je :

lopatka strmá a krátka, pri takejto lopatke a krátkej ramennej kosti je chod koňa málo výdatný.

16/ Ramenná kosť má byť dostatočne dlhá a primerane šikmá. S lopatkou má zvierat' uhol:

blízky pravému uhlu